

Босна и Херцеговина

Агенција за статистику
Босне и Херцеговине

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ

АГЕНЦИЈЕ ЗА СТАТИСТИКУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ЗА 2010. ГОДИНУ

Сарајево, фебруар 2011.

САДРЖАЈ

УВОДНА РИЈЕЧ	4
1. ДЕМОГРАФСKE И СОЦИЈАЛНЕ СТАТИСТИКЕ	5
1.01 Статистика становништва	5
1.02 Статистика тржишта рада	6
1.03 Статистика образовања	7
1.04 Статистика културе	7
1.06 Расподјела дохотка и животни услови.....	7
1.07 Статистика социјалне заштите.....	8
1.10 Статистика криминалитета	8
2. МАКРОЕКОНОМСКЕ СТАТИСТИКЕ	10
2.01 Годишњи економски рачуни	10
2.06 Статистика цијена	10
2.07 Статистика робне размјене са иностранством	11
3. ПОСЛОВНЕ СТАТИСТИКЕ	12
3.01 Годишње пословне статистике.....	12
3.02 Краткорочне пословне статистике	13
3.03 Енергетска статистика	15
3.04 Статистика саобраћаја	16
3.06 Статистички пословни регистар	16
4. СТАТИСТИКА ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И РИБАРСТВА	18
4.01 Статистика пољопривреде.....	18
4.02 Пољопривредне структуре	18
4.04 Пољопривредни рачуни и цијене.....	19
4.05 Статистика шумарства	19
4.06 Статистика рибарства	19
5. МУЛТИДОМЕНСКЕ СТАТИСТИКЕ	20
5.03 Статистика заштите животне средине и рачуни	20
5.07 Информационо друштво	21
6. ПОДРШКА ЗА СТАТИСТИЧКЕ ПРОИЗВОДЕ - СТАТИСТИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА	22
6.01 Квалитет, евалуација, статистичка координација и класификације.....	23
6.02 Обуке	23
6.03 ИТ подршка, стандарди и алати за статистичку производњу.....	23
6.06 Информисаност и дисеминација.....	23
6.09 Међународна сарадња и европске интеграције.....	24
6.10 Истраживачки и методолошки рад	26
6.11 Заштита података и статистичка повјерљивост.....	27
7. АДМИНИСТРАТИВНА ПОДРШКА	28
7.01 Управљање ИТ инфраструктуром.....	28
7.02 Људски ресурси	28
7.03 Управљање финансијским средствима	29
ПРОБЛЕМИ У РАДУ	30
ПРИЛОГ	33
Преглед публикација у 2010. години	35
Годишњи извјештај о provedби Статистичког програма од значаја за Дистрикт Брчко БиХ у 2010. години.....	37

УВОДНА РИЈЕЧ

Агенција за статистику Босне и Херцеговине успјешно је провела статистичке активности и истраживања, планирана у четворогодишњем Статистичком програму за период 2009 – 2012. и Плану рада за 2010. годину. Слиједили смо стратешке и приоритетне циљеве и задатке зацртане у програмским документима.

Основни задатак свих произвођача статистика је »снабдијевање« корисника неопходним квалитетним статистичким подацима.

Приоритетни задаци били су:

- Даља изградња и модернизација статистичког система БиХ,
- Рад на хармонизацији БиХ статистичке легислативе са ЕУ легислативом,
- Обука запослених у статистичким институцијама,
- Јачање сарадње са произвођачима, даваоцима и корисницима података,
- Рад на хармонизацији постојећих и доношење нових методологија, класификација, стандарда и објављивање истих као националних стандарда и
- Подршка корисницима података публикавањем статистичких саопштења, билтена и методолошких докумената и путем web странице.

Систем статистике у БиХ се континуирано усклађује са међународним стандардима, првенствено европским стандардима и обавезама које стоје пред статистиком у процесу евроатлантских интеграција и имплементација SSP-а, а такођер се ствара основ за формулисање средњорочних и дугорочних политика.

1.01 Статистика становништва

Витална статистика (рођени, умрли, закључени и разведени бракови)

Током 2010. године припремљена су и објављена четири саопштења о природном кретању становништва.

Урађене су табеле за ниво БиХ из области виталне статистике за 2009. годину (коначни подаци) и објављене су у тематском билтену Демографија, као и табеле по захтјевима EUROSTATА и UN-а.

У сарадњи са UNICEF-ом рађено је на пројекту MONEE, у склопу којег су дати подаци за 2009. годину за више области.

Због потребе упоредног кориштења података из Пописа и виталне статистике извршене су промјене у садржају на обрасцима виталне статистике.

Урађени су детаљнији кодекси шифара који се користе за шифрирање појединих обиљежја у обрасцима виталне статистике.

Статистика миграција

Агенција за статистику Босне и Херцеговине надлежна је да публикује податке на државном нивоу у вези унутрашњих миграција. У фебруару 2010. године објављено је друго саопштење о унутрашњим миграцијама за 2009. годину. У овом саопштењу обухваћени су сви становници Босне и Херцеговине, разврстани по полној и старосној структури, који су регистровани промјену њиховог пребивалишта, укључујући и кретања између ентитета и Дистрикта Брчко БиХ. У саопштењу такођер су дати подаци о укупном броју досељених и одсељених лица у ФБиХ, РС и Дистрикту Брчко БиХ, као и подаци о миграцијском салду.

UNDP БиХ покренуо је пројекат под називом *Yerp* - „Програм запошљавања и задржавања младих,.. Предвиђено је да програм траје 36 мјесеци тј. од септембра 2009. до септембра 2012. године. У оквиру тог пројекта представници Агенције за статистику су чланови радне групе за методологију и стратегију заједно са представницима надлежних министарстава који представљају „извор података“ за статистику међународне миграције.

Попис становништва домаћинства и станова

Приједлог Закона о попису становништва, који је израдила интересорна радна група, уз помоћ експерата из Агенције, и који је усвојен на Савјету министара у септембру 2009. године није прошао у Парламенту. Формирана је Привремена комисија Парламентарне скупштине БиХ да припреми нови Приједлог закона о попису становништва, домаћинства и станова у БиХ 2011. године. Агенција је пружила потребну стручну помоћ раду радне групе.

Приједлог Закона о попису становништва, домаћинства и станова у БиХ 2011. године који је припремила Привремена комисија скупштине БиХ је усвојен на Заступничком дому Парламентарне скупштине БиХ, али у току 2010. године није прошао процедуру усвајања у Дому народа Парламентарне скупштине БиХ. Предмет спорења у Закону је члан 48 Приједлога закона којим се предвиђа да се резултати пописа из 1991. године примијењују до потпуне имплементације Анекса седам Дејтонског мировног споразума.

У складу са новим Приједлогом закона у току године настављен је рад на припремама за попис становништва, домаћинства и станова. Припремљен је приједлог садржаја основних пописних образаца по

новом концепту пописивања, нацрт методолошког упутства, као и приручник за пописиваче и општинске инструкторе.

Садржај пописних образаца урађен је у складу са UN/CES препорукама за пописе становништва и станова. Планом активности за припреме пописа било је предвиђено да се пописни обрасци и методологија тестирају у пробном попису у априлу или октобру 2010. године. Због неусвајања Закона није проведен пробни попис.

Припремљена су правила за логичке контроле, као и списак обавезних табела за Eurostat. Припремљен је и кодекс шифара за шифрирање одговора о националној и вјерској припадности, као и кодекс шифара за матерњи језик.

Припремљена је спецификација за набавку ИТ система за подршку попису становништва у БиХ (донација делегације ЕС у БиХ у износу од 2.000.000 € - IPA фондови).

Тренутно је у реализацији развој апликације за ручни унос података која ће бити кориштена у пробном попису (очекујемо да ће апликација бити на располагању 1. маја 2011. године).

Завршена је једна од двије планиране едукације запослених које ће бити у ICT тиму за потребе Пописа (30 лица из институција Статистичког система БиХ). Друга, специјалистичка едукација за кориштење система за обраду материјала пописа (OCR/ICR ће бити реализована путем донације ЕС).

Припремљена је техничка спецификација за DMS (Document Management System) за потребе мониторинга активности на Попису. Планирана реализација овог пројекта је средином 2011. године.

Реализована је дјелимична реконструкција ICT инфраструктуре у складу са планом припрема за Попис.

Директор Агенције за статистику БиХ активно судјелује у раду Техничке координацијске групе за попис становништва у Југоисточној Европи (TCG).

1.02 Статистика тржишта рада

Статистика зарада, запослености и незапослености

Урађене су табеле на нивоу БиХ за област која покрива просјечне зараде (брutto и нето), запосленост и незапосленост. Подаци по економским активностима (секторима) исказују се на мјесечном, кварталном, полугодишњем и годишњем нивоу. Дисеминација се врши кроз саопштења и објављивањем на web страници Агенције за статистику БиХ, као и мјесечном објављивању у Службеном гласнику БиХ.

Анкета о радној снази

Агенција за статистику Босне и Херцеговине заједно са статистичким ентитетским уредима провела је и завршила по пети пут, самостално, Анкету о радној снази 2010. године и добивене податке публиковала кроз документ „Анкета о радној снази 2010 – коначни резултати“. По први пут у Анкету је укључен и Ad Hoc Modul: „Усклађеност између радног и породичног живота“. Комплетни коначни резултати Анкете о радној снази 2010 – APC 2010 такођер су доступни на web страници Агенције.

Анкета о трошковима рада

Током септембра 2010. године радило се на провођењу Анкете о трошковима рада 2009. И даље је остао проблем из Пилот истраживања, који може имати за посљедицу необјављивање података из Анкете о трошковима рада на нивоу БиХ, а састоји се у томе да, Агенција за статистику не може добити микроподатке из Републичког завода за статистику РС који се односе на тај ентитет.

Анкета о кориштењу времена

Половином децембра 2010. године почела је provedба Пилот Анкете о кориштењу времена на терену. Шифрирање и уношење података добивених попуњавањем упитника вршити ће се у 2011. години. Такођер, судјеловало се на више различитих радионица гдје су се стицала искуства како избјећи проблеме које су имале друге земље и како побољшати провођење наше анкете.

1.03 Статистика образовања

Статистика основног, средњег и високог образовања

Из области образовања објављена су два саопштења о образовању које обухвата податке о предшколском, основном, средњем и високом образовању у БиХ. У саопштењима дати су и подаци о наставном особљу и опремљености у образовним установама. Агенција за статистику и ентитетски заводи за статистику раде на унапређењу статистике образовања и успостављању јединствене методологије на нивоу државе.

1.04 Статистика културе

Култура и умјетност

Из области културе, објављен је билтен "Култура и умјетност". Подаци у овом билтену су резултат агрегирања података ентитетских завода за статистику који се односе на област културе и умјетности, за период 2003-2008. године. Билтен садржи доступне податке о радио и ТВ станицама, кинима, позориштима и библиотекама. Потребно је радити на даљем усклађивању начина прикупљања и обраде података везаних за библиотеке и књижни фонд.

Од маја 2009. године Агенција судјелује у пројекту „Култура за развој“. Ово је пројекат који у оквиру партнерског односа проводе UNDP, UNESCO и UNICEF, у сарадњи са МСР, ентитетским министарствима културе и образовања, као и друге институције надлежне за област културе и образовања у БиХ. Један од циљева пројекта је и развој нове методологије за статистику културе.

1.06 Расподјела дохотка и услови живота

Анкета о потрошњи домаћинства 2011

Рад на пословима Анкете о потрошњи домаћинства 2011 (АПД 2011) био је усмјерен на припрему резултата Пилот анкете о потрошњи домаћинства из 2009. године, проналажење финансијских средстава за провођење главне анкете у 2011. години, те на организацију и припрему провођења исте.

Резултати Пилот анкете о потрошњи домаћинства из 2009. године су припремљени и презентовани на конференцији под насловом „Аспекти сиромаштва и социјалне укључености“ коју је Агенција за статистику организовала и одржала у јулу 2010. године. На основу резултата Пилот анкете о потрошњи домаћинства из 2009. године довршено је дизајнирање анкетних инструментарија у смислу постизања вишенамјенске употребе анкета и унапређења

хармонизације с ЕУ регулативама. Поред основних циљева анкете, остварен је и додатни циљ у смислу добивања релевантних података за израчунавање социо-економских индикатора и анализе социјалне искључености у Босни и Херцеговини. Он је у потпуности постигнут на начин да су се постојећи упитници редизајнирали и допунили с новим.

Анкетни инструменти су проширени за два нова модула (Модул социјалне искључености, миграција и дознака и Модул здравственог стања и услуга), док је постојећи Модул прихода редизајниран да може давати релевантније податке на индивидуалном нивоу. Ове активности су реализоване кроз остварене контакте током 2009. године с различитим групама корисника података и креаторима социјалних политика у Босни и Херцеговини (министарства, агенције, заводи, Централна банка БиХ и сл.) и кроз уграђивање њихових захтјева у анкетне инструменте.

Поред горе наведеног, такођер су основни модули анкете ревидирани и извршена су побољшања како би се добили квалитетнији инпути за статистику потрошачких цијена (процјена пондера за Индекс потрошачких цијена) и за статистику националних рачуна (величина и структура потрошње по СОICOP-у, подаци о инвестицијској потрошњи, инпутирана рента и сл.).

Током 2010. године Агенција за статистику Босне и Херцеговине успјела је пронаћи донатора (DFID-Уред за међународну сарадњу Владе Велике Британије) који је у децембру 2010. године на рачун Агенције доznaчио износ у висини 2/3 потребних средстава за провођење Анкете. Остатак средстава ће бити осигуран из буџета трију статистичких институција у Босни и Херцеговини чиме је заокружена конструкција финансирања Анкете.

Рад на организацији и припреми провођења Анкете о потрошњи домаћинства 2011. је у потпуности успјешно завршен. Он је обухватио избор анкетара и организацију теренског рада на цијелој територији Босне и Херцеговине, штампање анкетних инструмената и провођење обуке за анкетаре и супервизоре, што је омогућило да рад на терену почне у задњој седмици децембра 2010. године. Теренски рад трајати ће до половине јануара 2012. године, а резултати Анкете о потрошњи домаћинства ће бити расположиви у јулу 2012. године.

1.07 Статистика социјалне заштите

Корисници и установе социјалне заштите

На основу података ентитетских завода за статистику, припремљен је билтен "Социјална заштита у БиХ", који је обухватио податке о корисницима свих облика, мјера и услуга социјалне заштите, али и податке о установама социјалне заштите и запосленима у тим установама, у периоду 2004-2009. Подаци су разврстани према старости корисника, степену угрожености, врсти социјалних потреба и установама за пружање социјалне заштите.

1.10 Статистика криминалитета

Припрема за провођење истраживања из области статистике криминалитета

Крајем 2010. године припремљен је статистички инструментариј (обрасци, упутство и кодекси шифара) за праћење статистике криминалитета. Ријеч је о статистичким истраживањима о пунољетним лицима против којих је поступак по казненој пријави и претходни поступак завршен и за оптужена пунољетна лица против којих је казнени поступак правомоћно окончан. Ове податке

Агенција за статистику ће прикупљати у току наредне године од Тужилаштва БиХ и Суда БиХ (за предмете који су у оквиру надлежности истих). На тај начин Агенција ће у току наредних година бити у могућности да објави агрегиране податке у области статистике криминалитета на нивоу БиХ.

2.02 Годишњи економски рачуни

Обрачун БДП за ниво БиХ

Извршен је обрачун БДП за ниво БиХ према производном приступу за 2009. годину у текућим и сталним цијенама. Подаци су публиковани на нивоу А60. Након методолошких побољшања урађених у претходној години, која се првенствено односе на делиминацију пореза на производе и производњу и субвенција на производе и производњу ревидирана је серија података за период 2000-2005. година. У Билтену је објављена упоредива серија података за период 2000-2009. година.

Извршен је обрачун БДП за БиХ према доходном приступу за 2009. годину и публикован на А17.

Извршен је ревидирани обрачун БДП за БиХ према расходном приступу за период 2004-2009. годину у текућим и сталним цијенама. Због извршене ревизије компоненти БДП према производном приступу, као и података БоП извршена је корекција раније публикованих података.

Публиковано је саопштење БДП и стварна индивидуална потрошња (СИП) у стандарду куповне моћи (СКМ) за 2007-2009. годину.

На захтјев власти БиХ и уз подршку ММФ - Европског одјела статистике; Статистички одјел ММФ-а из Washingtona, организовао је посјету Агенцији за статистику БиХ, у периоду од 27. септембра до 8. октобра 2010. године. Циљ мисије био је техничка помоћ у анализи и рјешавању проблема неконзистентности између БДП-а према производном и расходном приступу на нивоу БиХ, као и истраживање могућности успоставе кварталних националних рачуна на нивоу БиХ.

Мисија је анализираола и неконзистентност између стопе раста ентитетских индекса индустријске производње и индекса компилираног за цијелу земљу.

Обрачун улагања средстава у инвестиције

Извршен је обрачун улагања средстава у инвестиције правних лица у 2009. години. Због постојећег проблема везаног за достављање комплетне базе података из РЗС РС обрачун је урађен кориштењем анонимних микроподатака РЗС РС и комплетне базе података достављене од стране ФЗС ФБиХ и Дистрикта Брчко БиХ.

Пилот истраживање

У оквиру IPA-2008 Regional - проведено је Пилот истраживање о структури прихода и међуфазне потрошње за предузећа, буџете, финансијске институције и непрофитне институције.

2.06 Статистика цијена

Индекси потрошачких цијена у БиХ

Редовно се објављују саопштења са Индексима потрошачких цијена у БиХ и Дистрикту Брчко БиХ уз увођење новог саопштења са Просјечним цијенама одабране листе производа.

Апликација за унос потрошачких цијена је унапређена у циљу приближавања важећих регулатива за НИСР.

Израчунати су пондери из АПД анкете из 2007. године који ће се примијењивати од јануара 2011. године.

Проширена је детаљност саопштења са индексима потрошачких цијена до нивоа група COICOP класификација.

Индекс произвођачких цијена

Цијене се редовно прикупљају и обрађују. У току је припрема за објављивање за ниво Босне и Херцеговине. Припремљено је експериментално истраживање и прикупљање произвођачких цијена на страном тржишту на јединствен начин у оба ентитета.

Европски програма поређења

У оквиру Европског програма поређења – Паритет куповне моћи, Агенција је провела све активности дефинисане Eurostatovim Планом рада за 2010. годину. Eurostatu су у планираним роковима достављени сви потребни подаци о проведеним истраживањима: Е 10 -1 „Кућа и врт“, Е 10 -2 „Саобраћај, ресторани и хотели“; „Опрема“ „Грађевинарство“; мјесечни индекси потрошачких цијена за 2010. годину, сет података статистике националних рачуна, те припремљена два методолошка поглавља о методологији провођења пројекта у БиХ. На овај начин омогућено је израчунавање БДП у стандарду куповне моћи БиХ за период 2007–2009. година. Сви задаци утврђени Планом рада су и реализовани.

2.07 Статистика робне размјене са иностранством

Статистика спољне трговине

Агенција за статистику БиХ вршила је редовно мјесечно прикупљање, обраду и публиковање података о робној размјени БиХ с иностранством и објавила годишње податке за 2009. годину у тематском билтену.

Редовно су достављани подаци Eurostatu, Дирекцији за економско планирање при Савјету министара БиХ, Централној банци БиХ и Министарству спољне трговине и економских односа БиХ у траженој форми.

Агенција за статистику БиХ испунила је планиране активности и циљеве за 2010. годину у овој области уз одређене проблеме који су онемогућили провођење адекватних контрола и побољшања квалитета података о робној размјени. Најважнији проблем је недостављање података са јединственим идентификацијским бројем фирми од стране Управе за индиректно опорезивање БиХ.

3. ПОСЛОВНЕ СТАТИСТИКЕ

3.01 Годишње пословне статистике

Структурне пословне статистике

У подручју структурних пословних статистика (СПС) радило се на креирању свеобухватног система структурних пословних статистичких истраживања за обезбјеђивање показатеља о економским активностима пословних субјеката за БиХ и ентитете. Циљ успостављања структурних пословних статистика је производња конзистентних и међународно упоредивих статистичких показатеља у складу са EU SBS (Structural Business Statistics) Регулативи 295/2008.

Током 2010. године припремљено је и проведено Пилот СПС истраживање за референтну 2009. годину. Истраживањем су обухваћене сљедеће дјелатности пословне економије: рударство; прерађивачка индустрија; производња и дистрибуција струје, гаса и воде; грађевинарство; хотели и ресторани, те промет и складиштење. У прикупљању и обради података кориштен је комбиновани метод пуног обухвата и узорка, а у зависности од величине предузећа у односу на број запослених.

У циљу извршења активности организована је заједничка радна група за СПС састављена од методолога, узоркаша и ИТ стручњака из три статистичке институције. Радна група је током 2010. године извршила сљедеће активности: сачињен је општи методолошки оквир за СПС истраживања; припремљен је главни план активности с роковима по појединим фазама и извршиоцима; припремљени су СПС упитници и упутства за попуњавање; урађен је дизајн и извршен избор узорка; припремљена је листа контрола за унос података и листа излазних варијабли и индикатора са начином њиховог рачунања; урађене су ИТ апликације; прикупљени су, исконтролисани и обрађени подаци; отпочела је анализа резултата пилот истраживања.

На основу утврђеног плана резултати истраживања биће готови до краја марта, а публикација у виду методолошког документа до краја јуна 2011. године. Искуства из Пилот истраживања биће кориштена за дизајнирање и провођење редовног СПС истраживања.

Према плану, редовна производња структурних пословних варијабли и индикатора отпочети ће у 2011. години. Референтна година за прво истраживање биће 2010. За редовна СПС истраживања користиће се Статистички пословни регистар као оквир истраживања и он ће бити класификован према новој КД БиХ 2010 (EU NACE Rev2). Поред економских дјелатности обухваћених Пилот истраживањем за 2009, за 2010. годину обухватити ће се и подручје трговине.

Годишња статистика индустријске производње

У ентитетима и подружници Брчко прикупљени су годишњи подаци о произведеним количинама, количинама производа утрошених за даљу производњу, промјенама залиха и продаји (реализовање) производа - количински и вриједносно, сагласно номенклатури индустријских производа НИП БиХ 2005 заснованој на PRODCOM листи из 2005, по усаглашеној методологији и достављени Агенцији за статистику БиХ. Агенција за статистику је извршила обраду достављених података и објавила службене годишње податке о индустријској производњи у БиХ у 2009. години.

Провођење PRODCOM истраживања није још усклађено с роковима

које је ЕУ поставила на PRODCOM резултате. У Плану рада за 2010. годину нисмо успјели договорити са ентитетима рок достављања прелиминарних и коначних података који би омогућио припремање резултата за БиХ и њихово достављање Eurostat-у у захтјеваним роковима. По Плану из 2010. године рок за крајње резултате за БиХ је 15. 09. 2010. године (за податке из 2009).

Основно образложење које смо добили од Републичког завода за статистику РС је да имају јако много јединица у обухвату и да БиХ још нема обавезу да доставља PRODCOM податке Eurostatу и да се до тада не треба везати за њихове рокове. Агенција је мишљења да РЗРС може прихватити рокове, али треба одлучити када ће се овај рок скратити и ускладити са ЕУ регулативом. Рок за достављање резултата Eurostatу је 01. 07. сваке године за податке из претходне године. И убудуће ће обухват и комплексност истраживања бити углавном исти и ту се ништа неће моћи промијенити. У 2010. години урађена је ревизија резултата истраживања за период 2005 – 2008. година и збирни ревидирани подаци су објављени заједно са подацима за 2009. годину.

Годишња статистика грађевинарства

Почетком 2010. године по први пут су припремљени и публиковани годишњи резултати о извршеним грађевинским радовима у БиХ за 2008, а крајем године објављени су и резултати за 2009. годину. На тај начин уведено је редовно годишње публикавање резултата о извршеним грађевинским радовима у БиХ.

3.02 Краткорочне пословне статистике

Краткорочна статистика индустријске производње

На основу јединствене методологије израчунавања индекса обима индустријске производње у БиХ која је донесена у оквиру CARDS Twinning Projekta, почело је (од октобра 2009. године) редовно објављивање индекса за ниво БиХ. За ове потребе користе се ИТ рјешења развијена у Агенцији за статистику БиХ. Извршене су анализе мјесечних и годишњих података достављених из ентитета и БДБиХ и још увијек има проблема које треба рашчистити. Један од основних проблема који је остао отворен је утврђивање заједничког панела статистичких јединица за мјесечно истраживање и начина управљања панелом тако да се он одржава што је могуће стабилнијим. Показатељи квалитете су такођер важан елемент методологије, али ентитети и БДБиХ их још увијек не достављају. Анализом конзистентности резултата за БиХ и ентитетских показатеља утврђена је потреба за додатним усклађивањем.

У 2010. години обављене су припреме за сљедеће активности везане за даљи развој статистике индустрије, а чија је реализација планирана у 2011. години:

- Имплементација нове класификације и номенклатуре (усклађивање с ЕУ прописима) у годишњем PRODCOM истраживању,
- Прерачунавање постојећих серија индекса обима индустријске производње (избор методе, прегруписавање података по новој класификацији и номенклатури, израчунавање коефицијената конверзије и др.)

Краткорочна статистика грађевинарства

Током 2010. Агенција за статистику БиХ вршила је редовно публикавање података о стамбеној изградњи у БиХ. У овом су саопштењу приказани подаци прикупљени према кварталној извјештајној методи на основу података достављених из ентитета.

Извор података су пословне евиденције правних субјеката у подручју Ф-Грађевинарство, према КДБИХ.

Такођер је вршено редовно квартално публикување података о вриједности извршених грађевинских радова у иностранству према врстама радова, вриједност извршених грађевинских радова у иностранству према врстама објеката, вриједност извршених грађевинских радова према земљама извршења, вриједности наруџби према земљама уговарања, броју радника правних субјеката који радове изводе у иностранству и извршени ефективни сати радника на градилиштима. Извор података су пословне евиденције правних субјеката у подручју Ф-Грађевинарство, према КД БиХ.

У 2010. години обављене су сљедеће припреме везане за развој краткорочних статистика грађевинарства и провођење пилот истраживања: припремљен је упитник и упутство за провођење кварталног пилот истраживања за област грађевинарства, сагласно захтјевима ЕУ регулативе за краткорочне пословне статистике и потребама екстерних и интерних корисника у земљи; дефинисане су основне карактеристике истраживања што укључује оквир истраживања, дизајн и критерије узорка, те је припремљен детаљан план активности са роковима и извршиоцима.

Провођење пилот истраживања се планира у првом кварталу 2011. године.

Дистрибутивна трговина

У области „статистике дистрибутивне трговине“ током 2010. године почела је редовна производња и објављивање одређеног броја кварталних показатеља за ниво БиХ. На бази података припремљених у ентитетима и Дистрикту Брчко БиХ у Агенцији су обрађени и публиковани подаци за све квартале 2009. године.

Након тога настављено је редовно квартално публикување података за БиХ у 2010. години. У саопштењу о дистрибутивној трговини у БиХ презентују се подаци о оствареном промету, броју запослених и залихама према претежној дјелатности пословног субјекта.

Статистика туризма

У области „статистике туризма“ током 2010. године редовно су публиковани мјесечни подаци из области „статистике смјештаја“, као дијела статистике туризма (број долазака и ноћења туриста према земљи пребивалишта, и смјештајним капацитетима; расположивост смјештајних објеката с бројем соба и лежаја).

Подаци се агрегирају на основу статистичких упитника обрађених на нивоу ентитета (Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске) и Дистрикта Брчко БиХ и презентују се у форми мјесечног саопштења с коментаром о мјесечним промјенама наведених варијабли. Дефиниције и периодика праћења истих, осим дијела који се односи на непостојање јединствене категоризације угоститељских објеката на нивоу БиХ, у већем дијелу су усаглашени с препорукама EUROSTAT-а.

У 2010. години извршене су припремне активности везане за даљи развој и усаглашавање статистике туризма са ЕУ и WTO захтјевима и препорукама, што ће бити обављено током имплементације IPA 2008 Пројекта (2011 – 2013).

Подаци статистике туризма редовно се објављују и на годишњем нивоу у публикацији WTO (Word Tourism Organisation)-Compendium of Tourism Statistics.

Промет и комуникације

У области промета у 2010. години почело је редовно, квартално израчунавање и публиковање података за ниво БиХ. Публиковани подаци се односе на превоз робе и путника у друмском, жељезничком и зрачном промету, превоз путника у градском и приградском промету, те поштански промет. У наредном периоду наставити ће се започети рад на методолошком усклађивању преосталих индикатора који се производе у ентитетима из области статистике промета.

У сарадњи са Регулаторном агенцијом за комуникације, средином 2010, припремљено је и публиковано саопштење из статистике телекомуникационих услуга. Саопштењем су обухваћени годишњи подаци за фиксну и мобилну мрежу (капацитети и обављени промет) од 2005. до 2009. године.

У 2010. години обављене су сљедеће припреме везане за развој краткорочних статистика промета и складиштења, те провођење пилот истраживања: припремљен је упитник и упутство за провођење кварталног пилот истраживања за област промета и складиштења, сагласно захтјевима ЕУ регулативе за краткорочне пословне статистике и потребама екстерних и интерних корисника у земљи; дефинисане су основне карактеристике истраживања што укључује оквир истраживања, дизајн и критерије узорка; припремљен је детаљни план активности са роковима и извршиоцима. Провођење пилот истраживања се планира у првом кварталу 2011. године.

3.03 Енергетска статистика

Статистика производње, потрошње и снабдијевање енергентима

Преведен је документ под оригиналним називом „Solid Fossil Fuels and Manufactured Gases, Annual Questionnaire“, у циљу успостављања јединствених дефиниција и користи се као методолошки стандард.

Поред редовног саопштења за електричну и топлотну енергију, по први пут је публиковано саопштење за природни гас, референтна 2009. година, као и саопштење за угљањ и кокс, референтна 2009. година, а према Регулативи о енергетској статистици 1099/2008/ЕС.

У циљу развоја краткорочне статистике енергије, предузете су активности на изради драфт упитника за статистичко истраживање: „Мјесечно извјештавање о производњи електричне енергије“, а које је предвиђено као пилот истраживање у 2011. години.

У циљу развоја статистике цијена енергената (цијене електричне енергије према врсти домаћинства и према врсти индустријских потрошача; цијене гаса према врсти домаћинства и према врсти индустријских потрошача), а које задовољавају Регулативу 93/87/ЕЕС и Proposal on a methodology for the data collection of gas and electricity prices, Version 2007, Eurostat, предузете су све потребне активности да се успостави комуникација са компанијом „Сарајевогас“ и „DERK“, од којих ће се преузимати подаци у циљу извјештавања о цијенама електричне енергије и гаса, према Eurostat методологији. Резултат тих активности је достава података Агенцији о цијенама ових енергената за прво полугодиште 2010. године.

3.04 Статистика саобраћаја

Друмски, жељезнички и зрачни превоз, превоз воденим путевима и сигурност саобраћаја

Започето је методолошко усклађивање у статистици саобраћаја кроз активности на прикупљању методолошких докумената, образаца и саопштења којим се користе земље у регији и ЕУ, и њихова компарација са ентитетским методологијама из области статистике саобраћаја.

Извршена је ревизија података од 2001. до 2009. године за статистику саобраћаја који су се до сада слали у Eurostat. Такођер су израчунати тражени индикатори који се до сада нису слали у Eurostat, Freight transport demand i Passenger transport demand за период 2001-2009. године.

Публиковано је саопштење статистике саобраћаја, за временску серију 2005-2009, за друмски, градско-приградски, жељезнички и ваздушни саобраћај, превозна средства, инфраструктура.

Статистика је активно учествовала на обезбјеђивању података Министарству сигурности, серија година 2005-2009, а у циљу израде документа „Процјена угрожености БиХ од природних и других несрећа“.

Извршено је међународно извјештавање UNECE упитника о саобраћајним несрећама на друмовима Босне и Херцеговине (UNECE Questionnaire on Road Injury Accidents) и UNECE упитника о друмском и жељезничком саобраћају, са доступним подацима.

Преведен је Рјечник за статистику саобраћаја, четврто издање (Glossary for transport Statistics, fourth edition, Eurostat).

3.06 Статистички пословни регистар

Ажурисање статистичког пословног регистра

Статистички пословни регистар (СПР) – У протеклој години рад на успостављању и ажурисању Статистичког пословног регистра (СПР) је настављен. СПР се се у статистичком систему БиХ користи као јединствени оквир за провођење пословних статистичких истраживања и анкета за цијелу државу. Континуирано се ради на ажурисању података СПР, као и побољшању обухвата и квалитети података. Крајем 2010. године извршена је имплементација нове КД БиХ 2010 у Статистички пословни регистар у дијелу који се односи на правне субјекте. Свим јединицама регистра, правним субјектима, поред постојеће додјелена је и нова шифра дјелатности.

Један од битних извора за побољшање квалитете података представљају подаци из ПДВ пријава Управе за индиректно опорезивање. Унаточ потписаном Споразуму са Управом подаци до сада нису достављени Агенцији, што представља проблем везан за квалитету података Статистичког пословног регистра.

Побољшање квалитете СПР-а се једним дијелом проводи ажурисањем података СПР кориштењем различитих административних извора.

Проблем СПР-а је и непостојање адекватних података о броју запослених за пословне субјекте. За одређивање величине пословних субјеката по критерију броја запослених, тренутно се као извор користе подаци из годишњих завршних рачуна, иако су се као адекватни извори требали користити подаци о запосленима из ентитетских фондова ПИО/МИО. Федерални завод за статистику није добијао податке из тог извора.

Порезна управе Републике Српске од 2010. године, а Порезна управа Федерације од почетка 2011. године су надлежне за

успостављање и вођење база података Јединственог система регистрације, контроле и наплате доприноса, које ће садржавати и податке о броју запослених потребне за ажурирање података СПР-а. Надамо се да ће ентитетски заводи за статистику обезбиједити приступ тим подацима, чиме би побољшали квалитету СПР везано за податке о броју запослених.

На нивоу државе присутан је проблем кориштења СПР-а због непостојања индивидуалних финансијских података и индивидуалних података о броју запослених. Агенција за статистику има податке у дефинисаним распонима, док ентитетски заводи за статистику посједују индивидуалне податке у апсолутним бројевима. Питање размјене индивидуалних података између ентитетских завода и Агенције треба што прије ријешити на највишем нивоу, како би се СПР у Агенцији могао користити без ограничења и условљавања.

4.01 Статистика пољопривреде

**Статистика
биљне
производње**

У статистици биљне производње основни подаци биљне производње се продукују, агрегирају и објављују за ниво БиХ. Усаглашеност са међународним стандардима је прилично добра, нарочито по питању главних индикатора (површине у ха, произведене количине и просјечан принос) у складу са регулативом Савјета 543/2009/ЕС. Агрегирају су подаци о оствареним приносима раних и касних усјева за ниво БиХ за главне групе усјева: житарице, индустријско биље, махунарке, поврће и сточно крмно биље. Објављени су подаци производње воћа и грожђа у 2009. години. Агенција доставља податке EUROSTAT-у и FAO.

**Статистика
сточарства**

Агенција за статистику БиХ у 2010. години редовно компилира и агрегира податке о клању стоке и живине у клаонницама на основу усклађених истраживања у објектима ентитетске статистике и подружници Брчко. Подаци су дати по врстама домаћих животиња и категоријама. Индикатори су усклађени са регулативом Савјета број 1165/2008: број закланих грла, нето тежина и рандман. Врши се међународно извјештавање (подаци о произведеном месу и броју закланих грла за ниво БиХ).

4.02 Пољопривредне структуре

**Пољопривре-
дни попис**

Припреме за пољопривредни попис везане су за попис становништва и домаћинства у БиХ. У току припреме за Попис становништва укључена су тзв. „филтер питања“ из области пољопривреде чиме се направио линк између два пописа, односно планирано је да се попис пољопривреде проведе након пописа становништва.

Од 01. до 15. марта 2010. године уз финансијску подршку SIDA/SCB (5,000 EUR) Агенција за статистику БиХ, Републички завод за статистику РС и Федерални завод за статистику ФБиХ провели су Пилот истраживање о структури фарми у БиХ. Истраживањем је обухваћено 360 индивидуалних пољопривредних газдинстава и 25 пољопривредних предузећа на цијелом простору БиХ. Тестирана је комплетна методологија.

У склопу пројекта IPA 2007 „Јачање и хармонизација информационих система у пољопривредном и руралном сектору у БиХ (AIS) компонента 2. Пилот попис пољопривреде проведене су слjedeће активности:

-Дефинисани су и финализовани материјали за попис: упитници за правна лица и индивидуална пољопривредна газдинства, приручници, плакати, писма за пилот општине;

-Изабране су пилот општине са изабраним индивидуалним пољопривредним газдинствима (из Master узорка) које су обухваћене Пилот пописом:

Ф БиХ: Сански Мост (161 ППГ*) и Мостар (242 ППГ)

РС: Бијељина (215 ППГ) и Теслић (175 ППГ)

Дистрикт Брчко БиХ (82 ППГ)

ППГ*=породично пољопривредно газдинство

Пилот попис је проведен од 04. до 18. октобра 2010. године.

Главни имплементатори Пилот пописа пољопривреде су Агенција,

РЗС РС и ФЗС.

Министарства пољопривреде су учествовала у радној групи при дефинисању упитника и дијелом у супервизији.

Тестирање апликације за унос података извршити ће се у првом кварталу 2011. године.

4.04 Пољопривредни рачуни и цијене

Статистика цијена у пољопривреди

У 2010. години проведена су пилот истраживања о цијенама инпута у пољопривреди од стране ентитетских статистичких завода (ђубриво, храна за животиње, пестициди, средства за заштиту биља). Ова истраживања ће се увести као редовна у 2011. години. Подаци ће се користити за инпуте економских рачуна у пољопривреди.

4.05 Статистика шумарства

Истраживања о производњи и цијенама шумских сортимената

Статистика шумарства – Уведена су редовна истраживања цијена шумских сортимената на кварталном нивоу, а на основу проведених Пилот истраживања у 2009. години од стране ентитетских статистичких завода уз експертску подршку пројекта SIDA/SCB.

Подаци о производњи шумских сортимената се редовно прикупљају од стране ентитетских статистичких завода на основу мјесечних истраживања. Агенција за статистику БиХ агрегиране податке публикује у кварталним и годишњим саопштењима. Подаци се редовно достављају UNECE/FAO/EUROSTAT.

4.06 Статистика рибарства

Пилот истраживање о аквакултури

У 2010. години проведено је Пилот истраживање о аквакултури 2009. на основу новог редизајнираног упитника и методологије који је припремила Агенција за статистику БиХ. Методологија и остали инструменти кориштени за ово истраживање су у потпуности усклађени са новом Уредбом ЕУ број 762/2008.

5.03 Статистика заштите животне средине и рачуни

**Статистика
отпада**

Агенција је публиковала податке о количинама, врстама и токовима отпада насталог у производним активностима, референтна 2008. година (саопштење „Отпад из производних дјелатности“). У саопштењу су за приказ података кориштене двије класификације отпада: Европска Листа отпада (LoW) и статистичка класификација отпада (EWStat). Веза врста отпада ове двије класификације доступна је на <http://www.Agencija.ba/new/>. Саопштење би требало допринијети бољем разумијевању Регулative о статистици отпада 2150/2002/ЕС и имплементацији законодавне праксе ЕУ у подручју управљања отпадом.

Током 2010. године извршена је ревизија Регулative (WstatR) са циљем поједностављења одредбе у највећој могућој мјери. Из тог разлога урађена је упоредба садржаја старог документа и ревизије, а ревидирана класификација је имплементирана у постојеће софтверске апликације за истраживања о отпаду.

У циљу задовољавања WstatR, дизајниран је упитник за пробно статистичко истраживање „Годишње истраживање о преради/збрињавању отпада“- ОТП-Р. Упитник је тестиран, као и софтверска апликација за ово истраживање, те је спремно за редовно статистичко истраживање у 2011. години.

Резултат радионице - Писање извјештаја о квалитети (Quality Report Writing in Waste Statistics) у организацији Sida/SCB, је нацрт Извјештаја о квалитети статистичког истраживања „Отпад из производних дјелатности“, са циљем пружања препорука за писање извјештаја о квалитету за цијели низ статистичких истраживања која ће се достављати Eurostat-у.

Агенција је почела извјештавање Eurostatovог упитника за комунални отпад (WASTE_MUNWAS_A_BA_2009_0000_V1.zip), са подацима за 2008. и 2009. годину. Пратећи ентитетске прописе везане за сет околишних закона, ревидиран је статистички образац за комунални отпад, а којим ће се ефикасно пратити промјене везане за доношење Правилника о амбалажи и амбалажном отпаду. Извршено је извјештавање *UNSD/UNEP Questionnaire 2010 on Environment Statistics*, секција Отпад, са доступним подацима.

**Рачуни
заштите
животне
средине**

Пратећи Програм статистичких истраживања за 2010. годину, успостављене су активности за пробно истраживање „Инвестиције и трошкови у заштиту животне средине“ (направљен је нацрт упитника, методолошки приручник - основа за хармонизован приступ проблематици околишних трошкова и инвестиција у БиХ, а на основу документа SERIEE- Инвестиције и трошкови у области животне средине – (Eurostat, 2002).

**Статистика
вода**

Извршено је извјештавање *UNSD/UNEP Questionnaire 2010 on Environment Statistics*, секција Воде, са доступним подацима. Тамо гдје су се тражиле додатне информације, а које нису у надлежности статистике, подузете су активности у писању дописа за доставу података у траженој форми.

Извршено је извјештавање *OECD/Eurostat, Joint Questionnaire-Inland Waters 2010*. По први пут израчунат је податак за годишње падавине за БиХ за 2009. годину, у сарадњи са Хидрометеоролошким ентитетским заводима, у сврху међународног

извјештавања. Уложени су додатни напори за добивање података о третману отпадних вода. У ту сврху, контактиране су све институције које се баве третманом отпадних вода у БиХ и послат им је сет табела у сврху допуне извјештавања.

Развој околишних индикатора

За радионицу „Развој и преглед националних околишних индикатора“ у организацији UNEPE/UNSD, Агенција је координирала активности између релевантних институција надлежних за питања животне средине у Босни и Херцеговини, на развоју додатних шест индикатора. Статистика је развила сљедеће индикаторе: превоз робе, превоз путника, снабдијевање свјежом водом, заштићена подручја у БиХ.

Радни документ послат је на релевантну адресу и може се наћи на страници: www.unece.org/stats/documents/2010.05.envIRON.htm

За радионицу: „Building Shared Environmental Information System elements in the West Balkan countries based on the EEA Core Set of Indicators“, у организацији ЕЕА Одсјек је координирао активности за израду додатних индикатора (ЕЕА core сет 37 индикатора), као и извршио ажурирање већ развијених индикатора.

Израђен је документ: „Мониторинг и процјена животне средине“ који је Агенција урадила у сарадњи са MOFTEP-ом. Документ се може наћи на адреси: http://www.unece.org/env/europe/monitoring/11th_mtg.html

Агенција је узела активно учешће на Првој националној радионици о стању животне средине у БиХ (SoER), а на којој су судјеловале све ентитетске и државне институције надлежне за питања животне средине у земљи.

Везано за Aarhusku конвенцију и припрему Првог Националног Извјештаја Босне и Херцеговине за Секретаријат, Агенција је дала своје мишљење и коментаре на Нацрт извјештаја. Овај нацрт постављен је на веб страници Агенције са циљем обавјештавања о јавној расправи.

5.07 Информационо друштво

Статистика телекомуни- кација и кориштење ИТ технологија

Публиковано је саопштење статистике телекомуникација, за временску серију 2005-2009.

Урађен је методолошки приручник за статистичко истраживање „Кориштење информационо-комуникационих технологија у предузећима и домаћинствима“ који описује циљану популацију, периодичку, посматране варијабле, методологију истраживања и упитнике за ово истраживање. Ово истраживање је предвиђено као пилот у 2011. години.

6.01 Квалитет, евалуација, статистичка координација и класификације

Класификација дјелатности

У току 2010. године завршен је рад на изради Класификације дјелатности Босне и Херцеговине усаглашене са NACE Rev. 2 (EU Регулатива бр. 1893/2006 од 20. децембра 2006. године која је амандман на EU Регулативу бр. 3037/90 NACE Rev.1). Класификација дјелатности БиХ 2010 примјењује се од 01. 01. 2011. године.

Измјене Закона о класификацији дјелатности усвојене су и објављене у „Службеном гласник БиХ“ бр. 32/10, а Одлука о класификацији дјелатности у „Службеном гласнику БиХ“ бр. 47/10 од 08.06.2010. Саставни дио Одлуке чине: Класификација дјелатности БиХ 2010, Класификација дјелатности БиХ 2010 са објашњењима и Методологија за статистичку примјену Класификације дјелатности БиХ 2010.

Урађене су табеле веза претходне верзије класификације дјелатности КДБиХ (стандард NACE Rev 1.1) са новом КД БиХ 2010 (стандард NACE Rev. 2). Табеле су припремљене са детаљним објашњењима, како би се олакшала имплементација класификације и већ су у употреби. Са истим циљем, лакшег кориштења КД БиХ 2010, у завршној су фази израде Абедедни индекс појмова и Шифарски индекс појмова КД БиХ 2010 и они ће за употребу бити расположиви до краја првог квартала 2011. године.

Класификација производа

Посао на изради нове КППД БиХ 2010 (стандард CPA 2008, EU Регулатива бр. 451/2008 од 23. априла 2008. године) је завршен. Такођер су завршени и пратећи документи: Структура са објашњењима, Методологије за примјену КППД 2010 и табеле веза између нове и претходне верзије класификације. Објављивање КППД 2010 очекује се у првом кварталу 2011. године.

Номенклатура производа

Номенклатура индустријских производа БиХ 2010 (НИП БиХ 2010) – У току 2010. године завршен је рад на изради нове НИП БиХ 2010 (стандард PRODCOM листа 2010, EU регулативе бр. 3924/91 и 912/2004) и припремљене су табеле веза између нове и претходне верзије номенклатуре. Објављивање НИП БиХ 2010 у „Службеном гласнику БиХ“ се очекује у фебруару 2011. године. Урађена је нова БиХ Номенклатура индустријских производа (НИП БиХ 2010), упутство и инструменти за њену примјену. Примјена почиње у 2011. години. НИП БиХ 2010 потпуно је у складу са EU PRODCOM листом 2010 (EU Регулатива 163/2010).

Класификација занимања

Посао на изради Класификације занимања у БиХ (КЗБИХ-08) завршен је у току ове године, доношењем Одлуке о увођењу и примјени класификације занимања у децембру 2010. године. КЗБИХ-08 у потпуности је усаглашена са међународном класификацијом занимања – ISCO-08. Такођер су завршени и пратећи документи: Структура КЗБИХ-08, шифарски попис занимања, методолошка објашњења, конвертер занимања – табела веза.

Да би олакшала приступ класификацији Агенција је омогућила приступ класификацији корисницима на својој интернет страници. На тај начин корисници путем е-претраживача могу веома лако

пронаћи и одредити шифру групе за свако појединачно занимање.

6.02 Обуке

Обука запослених

Агенција је у току 2010. године провела обуку из свих статистичких области за све новоусплене. На тај начин желимо директно утицати на припрему млађег особља за квалитетно обављање будућих радних задатака и обавеза. Обука статистичара путем међународне сарадње, радионица, судјеловања у раду радних група европских статистичара је континуран процес.

6.03 ИТ подршка, стандарди и алати за статистичку производњу

Пописне активности ИТ

Реализиране су активности које су везане за припрему пробног Пописа и Пописа становништва у БиХ и то:

- Завршен је упитник за попис, према OCR/ICR стандардима,
- Припремљена је тендерска документација за набавку неопходне софтверске платформе и хардверске опреме за обраду материјала пописа,
- Завршена је едукација ИСТ особља за потребе Пописа, као и за друге пројекте који се проводе у Агенцији,
- Припремљена је документација за развој апликације за ручни унос података.

Апликације и базе података

Континуирано се ради на дизајну и развоју нових апликација за потребе статистичких истраживања, као и на унапређењу и одржавању постојећих апликација.

Припремљене су базе података индекса обима индустријске производње и индекса потрошачких цијена, за објављивање на web страници Агенције за статистику БиХ.

Одржавање web странице

Припремљен је правилник о одржавању web странице Агенције за статистику БиХ, који ће помоћи у настојању Агенције да пружи што квалитетније информације крајњим корисницима.

6.06 Информисаност и дисеминација

Публикације, саопштења, web страница, Intranet

Припремљено је и штампано у три локалне језичне варијанте 10 редовних и 2 ванредне публикације (БиХ у бројевима и liflet поводом Свјетског дана статистике); објављена су 133 мјесечна, квартална и годишња саопштења из свих статистичких области (демографија, национални рачуни, индекс потрошачких цијена, запосленост, незапосленост, туризам, спољна трговина, бруто и нето плате, индустрија, грађевинарство, пољопривреда, шумарство, дистрибутивна трговина, заштита животне средине, образовање, промет); Класификација дјелатности БиХ 2010 у књижи. Успостављена је и припремљена за пуштање у рад почетком 2011. године и нова динамичка web страница, која ће корисницима пружити низ новина и омогућити интерактиван приступ.

Припремљен је и штампан годишњи план Агенције, на сва три локална језика.

Највећи дио времена уложен је на лекторисању, те припреми за штампу основних економских класификација:

- Класификација дјелатности КД (објављена у Службеном листу),
- Класификација производа по дјелатности КППД,

- Номенклатура индустријских производа НИП (биће објављене у јануару 2011. године).

Формиране су базе горе наведених класификација.

Све публикације су лекторисане и припремљене у три локалне језичне варијанте, босански, хрватски и српски, а дјеломично и преведене на енглески језик, те публиковане и на web страници Агенције. Web и Intranet страница су редовно ажуриране. Дизајнирани су и припремљени за штампу упитници за анкете, календари, роковници, честитке.

Концепт и изградња база података

Развијене су слjedeће базе података:

- База за кориснике и корисничке захтјеве

- Базе економских класификација

- DEV INFO база за публикување података о сиромаштву и општим података о БиХ

Односи с јавношћу и корисницима

Рјешавани су кориснички захтјеви из публикованих података или путем посебне обраде; помоћ корисницима при тражењу података и претраживању база података; редовно обавјештавање о најновијим статистичким публикацијама према плану публикувања; ажурирање и правовремена попуна упитника међународних организација; одржаване су редовне мјесечне конференције за новинаре, двије тематске конференције и конференција о сиромаштву.

6.09 Међународна сарадња и европске интеграције

Реализоване активности

1. Контакти са међународним институцијама и организацијама били су интензивни и 2010. године. Нарочито је била интензивна комуникација са Eurostat-ом (редовне активности и питање Пописа становништва у БиХ). У мају је вршена редовна процјена статистичког система у БиХ од стране стручњака из Eurostat-а.

За 2011. годину договорена је Глобална процјена статистичког система у БиХ и долазак екперта који ће процијенити спремност БХ за вршење Пописа становништва након доношења Закона о попису. Од осталих издвајају се активни донатори у статистици: Sida, DFID, ISTAT, UN агенције, MMF.

2. У протеклој години је, као и обично, неколико пројеката било у имплементацији:

а) Национални пројекти

- IPA 2008 Twinning Light пројекат (период имплементације од новембра 2009. до маја 2010. године); представљао је директни наставак великог CARDS Twinning пројекта и имао је четири компоненте (краткорочне статистике, индустрија/ППИ,ИПИ; структурне бизнис статистике/СБС; ИТ обука; институционално јачање) Реализован је у сарадњи са ISTAT-ом и због краткоће пројекта неке активности нису имплементирани у току трајања пројекта, али их је ISTAT накнадно реализовао о свом трошку. Остварени су планирани циљеви.

- IPA 2007 Национални пројекат, техничка помоћ за припрему Пописа становништва (период имплементације од јануара 2010. до јануара 2011. године), а реализован је од стране конзорција (водећи турски партнер). Због неких објективних потешкоћа (закон о попису није усвојен, вођа пројекта одустао је након прва три мјесеца) пројекат није извршио све планиране циљеве укључујући и имплементацију Пилот пописа.

- Национални пројекат који финансира Sida, а имплементира Шведска

статистика (фаза II, период од јануара 2010. до децембра 2011. године). Компоненте пројекта се односе на активности: статистичка методологија; шумарство; животна средина; енергетика; тржиште рада; родна/gender статистика; СТС/краткорочне статистике. Пројекат се наставља и у 2011. години, а све планирано до сада је и реализовано.

б) Регионални пројекти

IPA 2008 Вишекориснички пројекат за статистику, званично је започео са имплементацијом у децембру 2009. године и трајаће 20 мјесеци. Садржи 11 пилот пројеката (спољна трговина, ППП, статистика цијена - ППП, статистика цијена ХИЦП, припреме за попис становништва; статистика радних мјеста; национални рачуни, припрема економских рачуна у пољопривреди; пренос статистичких података; структурне бизнис статистике/СБС; Prodcot;

Бизнис регистар) и БиХ узима учешће у свих једанаест. Овај програм има компоненту за финансирање учешћа на међународним састанцима, и обукама и слично за коју је одговоран Одјел међународне сарадње. Користећи ову могућност из IPA фонда је финансирано учешће наших представника на великом броју важних састанака.

Sida Регионални пројекат је започео у прољеће 2008. године. Имплементирано је више активности (комуникације и корпоративни имиџ, прикупљање података, љетна школа итд.). Пројекат се наставља и у 2011. години.

3. Учешће наших представника на састанцима разних радних група у организацији Eurostata и разних међународних организација било је омогућено најчешће путем донаторских средстава (углавном кроз поменуте IPA 2007 и 2008 МВР) и властитим средствима.

Статистичари из све три институције и из скоро свих области имали су прилику судјеловати на међународним састанцима и радним групама.

Активно судјеловање Агенција је имала и на редовним годишњим састанцима којима присуствују само представници са нивоа државе, као што су: UNSD у New York-у, MGSC у Luxembourgu, DGINS-a у Бугарској.

Важна активност за Агенцију била је организација редовног PGSC-a састанка у Сарајеву у октобру 2010. године. Састанак је успјешно одржан и организација од стране Одјела за међународну сарадњу је оцијењена као веома добра.

Стручна обука у различитим статистичким областима организована је и имплементирана нарочито у оквиру IPA регионалног пројекта и Sida/SCB националног и регионалног пројекта.

Генерална скупштина UN прогласила је 20. октобар Свјетским даном статистике и он је ове године први пут обиљежен у 192 државе чланице, а међу њима и БиХ. Агенција је достојно обиљежила Свјетски дан статистике, оглашавајући се саопштењем за јавност и штампањем lifleta за ову прилику, затим одржавањем тематске конференције на тему: "Индекс потрошачких цијена БиХ, како приближити статистику крајњим корисницима" и објављивањем публикације "БиХ у бројевима".

4. У децембру 2010. године потписан је билатерални уговор о сарадњи са Државним заводом за статистику Републике Словеније на основу којег се планирају важне активности у 2011. години. У контактима са Дирекцијом за европске интеграције договорено је да билатералне активности са Словенијом из области статистике буду реализоване у оквиру Споразума о привредној сарадњи између Савјета министара БиХ и Владе Републике Словеније, који је

потписан у 2009. години. Припремљен је списак активности које могу бити предметом будуће сарадње.

5. Агенција је и у 2010. години узела учешће у самопроцјени властитих статистичких података и њиховој упоредивости са европским (употребом SMIS+ програма, активност коју организује Eurostat, а у БиХ координира Одјел за међународну сарадњу). Наша самопроцјена и овај пут је званично одобрена и Eurostat је у децембру 2010. године доставио своје коментаре. Правовремено и редовно се достављају подаци у Eurostat (за потребе њихове публикације) путем посебних упитника. На жалост, још увијек се коментари које достави Eurostat не користе довољно за наше властите потребе (нпр. код прављења планова и за побољшање рада).

6. У протеклом периоду Одјел међународне сарадње био је задужено за репрограмирање IPA 2008 и припрему идејног пројекта за IPA 2011-2013 фонд. Све је рађено у сарадњи са ентитетским институцијама.

7. Координација унутар статистичког система обухваћа редовну комуникацију са ентитетским заводима за статистику, као и другим институцијама које достављају податке за статистику. У протеклој години појачана је сарадња са Министарством цивилних послова (нарочито област здравства). Припрема се и потписивање Споразума о сарадњи.

8. Вршено је редовно праћење Европског партнерства и обавеза које има статистика. То је укључивало редовно информисање путем учешћа на састанцима и слања различитих врста извјештаја, те координацију унутар статистичког система. Сви задаци су урађени на вријеме.

9. У протеклој години Одјел је на ad hoc основи радио и послове усменог и писменог превођења различитих документа.

У припреми је потписивање билатералног споразума с статистиком Црне Горе и Турске.

6.10 Истраживачки и методолошки рад

Преузимање података из административних извора

Агенција је припремила Упутство о поступку преузимања података из административних извора. У том документу описане су све неопходне процедуре у поступку преузимања и поступања са подацима из административних извора.

Начин корекције грешака у публикованим издањима

Овим документом Агенција за статистику Босне и Херцеговине утврђује смјернице за поступање у случајевима корекције статистичких података или информација у својим публикованим издањима.

Упутством се утврђују: процедуре информисања и одлучивања о елиминисању грешака у публикованим издањима; методе корекције грешака и поновног објављивања статистичких података или информација; начини информисања корисника о грешкама и корекцијама грешака у публикованим издањима и форма за јединствено едитовање корекција статистичких података или информација.

6.11 Заштита података и статистичка повјерљивост

Статистичка заштита и повјерљивост

Агенција за статистику, у складу са својим надлежностима и обавезама (садржаним у члану 8 тачка ц; члану 9 тачка 2; члану 18 тачка 4; члану 19 тачке 3 и 6; и члановима од 23 до 29 Закона о статистици Босне и Херцеговине »Сл. Гласник БИХ, бр. 26/04«) је утврдила основне принципе и смјернице по питању статистичке повјерљивости и заштите података у надлежним статистичким институцијама и осталим овлаштеним произвођачима статистика у Босни и Херцеговини. Статистичка повјерљивост и заштита података заузима висок приоритет и основни је принцип који поштују статистичке институције и остали произвођачи статистика у Босни и Херцеговини с циљем обезбијеђења и очувања повјерења јавности и статистичких извјештајних јединица.

7. АДМИНИСТРАТИВНА ПОДРШКА

7.01 Управљање ИТ инфраструктуром

Одржавање и размјена Размјена података са EUROSTAT-ом врши се путем јединствених програмских алата које је омогућио Eurostat. Унапређена је постојећа ICT инфраструктура, како кроз набавку нове опреме тако и кроз увођење стандарда.

7.02 Људски ресурси

Нормативно – правна дјелатност Приједлог Закона о Попису становништва усвојен је на Представничком дому Парламентарне скупштине БиХ, потребно усвајање овог закона на Дому народа Парламентарне скупштине БиХ.

Савјет министара БиХ је на 108. сједници одржаној 10.12.2010 године утврдило Приједлог закона о измјенама закона о класификацији дјелатности у Босни и Херцеговини. У склопу IPA 2007 пројекта „Јачање и хармонизација пољопривредног и руралног информационог система“ припремљен је Преднацрт Закона о попису пољопривреде и руралног развоја у Босни и Херцеговини“.

Након усвајања Закона о измјенама закона о класификацији дјелатности Босне и Херцеговине, Подружница Брчко покренула је процедуру за измјене постојећег Закона о класификацији дјелатности Дистрикта Брчко БиХ. Закон је донесен у предвиђеном року и исти је објављен у „Сл. гласнику Дистрикта Брчко БиХ“ број 59/2010. Одлука о КД БиХ 2010 почела се примјењивати од 01.01.2011. године.

Донесен је Закон о измјенама и допунама Закона о класификацији дјелатности БиХ (Сл. Гласник БиХ, бр. 32/10). Донесена је Одлука о Класификацији дјелатности БиХ 2010 („Сл. Гласник БиХ, бр. 47/10“). Одлука и Класификација занимања БиХ објављене су у („Сл. Гласнику БиХ, број 46/10“).

Припремљен је Приједлог измјена закона о статистици БиХ и Приједлог одлуке о формирању интерресорне радне групе за израду Регионалне класификације БиХ, који ће бити упућени на Савјет министара почетком 2011. године.

У децембру 2010. потписан је билателарни уговор о сарадњи са Заводом за статистику Републике Словеније на основу којег се планирају важне активности у 2011. години.

Кадровска попуњеност

Правилником о унутрашњој организацији Агенције за статистику БиХ (број 1187/08 од 02.06.2008 године) за вршење послова из надлежности Агенције систематизирано је укупно 192 извршиоца, и то:

директор 1, замјеник директора 2, помоћника директора 9, шефова одсјека 23, остали државни службеници 145, намјештеници 12. У Агенцији чија се унутрашња организација и начин рада заснива на функционалној повезаности унутрашњих организационих јединица, од укупно систематизираних 192 радна мјеста, на дан 31.12.2010. године попуњено је укупно 94 радна мјеста (што процентуално износи 49% од укупног броја систематизираних радних мјеста), од чега је: директор 1, замјеник директора 2, помоћник директора 5, начелник одјељења 1, шефова одсјека 14, осталих државних службеника 54, намјештеника 10 и приправника 7. Агенција је у потпуности испунила план пријема нових запосленика за 2010. годину.

7.03 Управљање финансијским средствима

Изјештај Уреда Извјештај о ревизији финансијског пословања Агенције за статистику БиХ за 2009. годину је позитивно. Агенција је и у 2010. години наставила активности на даљем унапређењу свог рада и примјени препорука Уреда за ревизију.

Извршење буџета на дан 31.12.2010.*

КОНТО	ОПИС	Буџет за 2010.	Извршење	Индекс
			2010.	
I	ТЕКУЋИ ИЗДАЦИ	4.041.000	3.427.598	85
6111	Бруто плате и накнаде	2.580.000	2.344.605	91
6112	Накнаде трошкова запослених и скупштинских заступника	314.000	298.506	95
6131	Путни трошкови	133.000	95.636	72
6132	Издаци телефонских и поштанских услуга	91.000	65.923	72
6133	Издаци за енергију и комуналне услуге	66.000	45.697	69
6134	Набавка материјала	122.000	89.780	74
6135	Издаци за услуге превоза и горива	26.000	20.293	78
6136	Унајмљивање имовине и опреме	200.000	191.763	96
6137	Издаци за текуће одржавање	164.000	150.420	92
6138	Издаци осигурања, банкарских услуга и услуге платног промета	7.000	1.895	27
6139	Уговорене услуге	338.000	123.080	36
II	КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ	417.000	412.782	99
8213	Набавка опреме - редовни	417.000	412.782	99
	УКУПНО - РАСХОДИ ФИНАНСИРАНИ ИЗ БУЏЕТА (I-II)	4.458.000	3.840.380	86
II а	ВИШЕГОДИШЊИ КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ - ПОПИС СТАНОВНИШТВА	935.237	5.218	0,6
	Набавка опреме за Попис становништва	935.237	5.218	0,6
	УКУПНО РАСХОДИ ФИНАНСИРАНИ ИЗ БУЏЕТА (I+II+II а)	5.393.237	3.845.598	71
III	ПРОГРАМИ ПОСЕБНЕ НАМЈЕНЕ			
	Ажурисање главног узорка	97.450	89.712	92
	Анкета HBS	10.551	8.989	85
	Анкета Проширени HBS	175.853	110.762	63
	Cards 2005 Twinning project	41.917	38.434	92
	Остале донације	83.833	30.781	37
	SIDA пројекти	24.000	13.476	56
	УКУПНО	433.604	292.154	67

*Агенцији за статистику Босне и Херцеговине је буџетом за 2009. године одобрен износ од 1.000.000,00 КМ као вишегодишњи капитални пројекат "Попис становништва, домаћинства и станова", од чега је током 2009. године утрошено 64.762,00 КМ, а у 2010. години 5.218,00 КМ. Разлог ниског извршења је недоношење Закона о попису, који ће одредити начин провођења пописа. Неутрошена средства се преносе у 2011. години у којој би требао да се проведе и Пилот попис. Програми посебне намјене који нису завршени и утрошени у текућој години се преносе у наредну 2011. годину.

ПРОБЛЕМИ У РАДУ

Поштивање Закона о статистици БиХ

Главни проблем у раду Агенције и даље представља примјена и различитост у тумачењу одредби Закона о статистици БиХ. Споразум о примјени јединствених методологија и јединствених стандарда при изради статистичких података БиХ, и даље не доприноси унапређењу сарадње статистичких институција. И даље имамо разлике у тумачењу и примјени одредби Закона, поготово када се ради о безусловној достави неопходних, првенствено одређеног сета индивидуалних података Агенцији од стране Републичког завода за статистику републике Српске, чиме се директно крше одредбе Закона о статистици БиХ, као и Закона о статистици РС. Из разлога даљег хармонизовања статистичке легислативе БиХ с EU Aqur, Агенција за статистику је припремила Приједлог измјена Закона о статистици БиХ који ће у току 2011. године упутити у парламентарну процедуру.

Достављање административних података

Исти проблем је и даље присутан и по питању обезбјеђења тражених података везано за податке неопходне за статистику спољне трговине, тј. недостављање података са јединственим идентификационим бројем фирми од стране Управе за индиректно опорезивање БиХ.

Координација унутар институција БиХ

И даље је један од проблема недовољна сарадња и координација између институција БиХ. Иако постоји одређени напредак, Агенција често није упозната, или је упозната најчешће тек након доношења одређених прописа и реализације Пројеката, а који имају везе и дотицаја са статистиком.

Обрачун улагања средстава у инвестиције

Због постојећег проблема везаног за достављање комплетне базе података из РЗС РС обрачун је урађен кориштењем анонимних микроподатака РЗС РС и комплетне базе података достављене од стране ФЗС ФБиХ и Дистрикта Брчко БиХ.

Реализовање ИРА 2007 Национални пројекат

Приликом реализовања ИРА 2007 Национални пројекат - техничка помоћ за припрему Пописа становништва дошло је до прекида истог због објективних потешкоћа (закон о попису није усвојен, вођа пројекта одустао након три прва мјесеца).

Краткорочна статистика индустријске производње

Један од основних проблема који је остао отворен је утврђивање заједничког панела статистичких јединица за мјесечно истраживање и начина управљања панелом тако да се он одржава што је могуће стабилнијим. Показатељи квалитете су такођер важан елемент методологије, али ентитети и ДББиХ их још увијек не достављају. Анализом конзистентности резултата за БиХ и ентитетских показатеља утврђена је потреба за додатним усклађивањем.

Ажурисање статистичког пословног регистра

Један од битних извора за побољшање квалитете података представљају подаци из ПДВ пријава Управе за индиректно опорезивање. Унаточ потписаном Споразуму са Управом подаци до сада нису достављени Агенцији, што представља проблем везан за квалитету података Статистичког пословног регистра. Проблем СПР-а је и непостојање адекватних података о броју запослених за пословне субјекте. За одређивање величине пословних субјеката по критерију броја запослених, тренутно се као извор користе подаци из годишњих завршних рачуна, иако су се као адекватни извори

требали користити подаци о запосленима из ентитетских фондова ПИО/МИО. Федерални завод за статистику није добијао податке из тог извора.

**Анкета о
трошковима
рада**

Проблем из Пилот истраживања - који може имати за посљедицу необјављивање података из Анкете о трошковима рада на нивоу БиХ, као и саму сврху провођења Пилот истраживања, а састоји се у томе да, Агенција не може добити микроподатке из РЗС РС који се односе на тај ентитет.

ПРИЛОГ

ПРЕГЛЕД ПУБЛИКОВАЊА У 2010. ГОДИНИ

ТЕМАТСКИ БИЛТЕНИ:

- Демографија - 2009
- Култура и умјетност - 2009
- Социјална заштита у БИХ 2003-2008
- Спољна трговина - 2009
- Бруто домаћи производ (према производном приступу 2000-2009; према доходном приступу 2005-2009; према расходном приступу – експериментално, 2004-2009)
- Индустијска производња у 2009. години – претходни PRODCOM резултати
- Индекс потрошачких цијена у БИХ 2008-2009
- Инвестиције - 2009
- БиХ у бројевима - 2010

АНКЕТЕ:

Анкета о радној снази 2010 - Коначни резултати

САОПШТЕЊА:

- Статистика спољне трговине – 12 бројева
- Демографија – 5 бројева
- Статистика националних рачуна – 4 броја
- Грађевинарство – 8 бројева
- Статистика образовања – 2 броја
- Пољопривреда - 12 бројева
- Шумарство – 5 бројева
- Туризам – 12 бројева
- Заштита животне средине – 8 бројева
- Индекс цијена потрошача (CPI)-12 бројева
- Запосленост и незапосленост – 12 бројева
- Просјечне нето и бруто плате: мјесечних 12, кварталних 4 и полугодишњих 2 броја
- Индустијска производња - 12 бројева
- Статистика саобраћаја – 5 бројева
- Анкета о радној снази 2010 - Прелиминарни подаци
- Дистрибутивна трговина – 4 броја
- Статистика телекомуникационих услуга - 2009

ОСТАЛЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ:

- Опис извора и метода кориштених у компилацији нефинансијских националних рачуна
- Свјетски дан статистике – пригодна брошура

ГОДИШЊИ ИЗВЈЕШТАЈ

о provedби Статистичког програма
од значаја за Дистрикт Брчко БиХ у 2010. години

ГОДИШЊИ ИЗВЈЕШТАЈ

О извршењу Статистичког програма од посебног интереса за Дистрикт Брчко Босне и Херцеговине у 2010. години.

УВОДНА РИЈЕЧ

Извјештај о извршењу Статистичког програма од посебног интереса за Дистрикт Брчко БиХ у 2010. години подноси Агенција за статистику БиХ у складу са чланом 33 Закона о статистици БиХ ("Службени гласник БиХ" број: 26/04) и члану 6 и 7 Споразума о преузимању послова, опреме, финансијских средстава и запослених са Бироа за статистику Дистрикта Брчко БиХ.

Извјештајем су обухваћена сва статистичка истраживања и статистичке активности утврђене Статистичким програмом од посебног интереса за Дистрикт Брчко БиХ у 2010. години.

Са циљем добијања релевантних статистичких података за већину статистичких истраживања обављен је проширени обухват; у њега су били укључени пословни субјекти са сједиштем у Дистрикту Брчко БиХ, као и дијелови пословних субјеката – "Подружница" које послују на територију Дистрикта Брчко БиХ, а сједиште им је у ентитетима, мимо утврђених критерија и праксе која се проводи у ентитетима.

Од укупно 162 статистичка истраживања и активности Подружница/Експозитура Брчко провела је 86 статистичких истраживања официјалне статистике и 24 осталих активности, 7 надлежних овлашћених тијела за провођење статистичких истраживања, провело је 48 истраживања, нису извршена 4 статистичка истраживања преузета из Плана рада Агенције за статистику БиХ.

У Дистрикту Брчко БиХ заокружен је процес производње статистике са свим фазама, као и у ентитетима. Ажурирано је вођен Јединствени регистар пословних и других субјеката и њихових дијелова, Статистички пословни регистар, те Регистар просторних јединица као основа за правилан и потпун обухват јединица посматрања.

Припреман је, штампан и извјештајним јединицама упућен статистички инструментариј за провођење свих истраживања. Вршен је пријем и контрола извјештаја и остале статистичке грађе и проведен теренски рад. Подаци су обрађивани у складу са постојећом методологијом. Рађене су и додатне обраде за поједина статистичка истраживања у случају проширеног обухвата.

Креиране су базе података и корисницима су благовремено обезбијеђени подаци.

Приоритетно су обезбијеђени подаци потребни пословним и другим субјектима, институцијама Дистрикта Брчко БиХ и грађанима у остваривању њихових права и обавеза (подаци о БДП, просјечним платама, коефицијентима раста потрошачких цијана и сл.).

Добра је сарадња остварена и са ентитетским заводима за статистику.

1.01 Статистика становништва

Витална статистика (рођени, умрли, закључени и разведени бракови)

Обрађени су и у посебној тематској публикацији исказани подаци и показатељи демографије за период 2005 – 2009. године, гдје су поред процјена исказани подаци статистике рођених, умрлих и закључених и разведених бракова у серијама по наведеним годинама. За 2009. годину исказани су детаљни подаци.

Процјена броја становништва

У 2010. години израђене су процјене становништва за 2009. годину. Процијењен је број укупног становништва са пребивалиштем на територији Дистрикта Брчко БиХ, број присутног становништва, те број домаћинстава који се користе за разне друге статистичке анализе. Процјена присутног становништва извршена је према полу, старости и старосним групама. Као основа за процјене кориштени су резултати обраде демографских података Пољопривредног пописа из 2002. године и подаци виталне статистике без података о миграцијама 2002-2009. године.

1.02 Статистика тржишта рада

Статистика зарада, запослености и незапослености

У области статистике тржишта рада редовно су прикупљани и обрађивани подаци о просјечним нето и бруто платама о запосленом код правних лица и самосталних предузетника по класификацији дјелатности, подаци о незапосленима и просјечним пензијама за ниво Дистрикта Брчко БиХ.

Анкета о радној снази

Према утврђеној динамици на годишњем нивоу у априлу 2010. године по пети пут је проведена методом узорка Анкета о радној снази, АРС. Анкетирано је укупно 1000 изабраних домаћинстава. Предходни резултати анкете објављени су у септембру 2010. године. Комплетни коначни резултати ове анкете могу се наћи на web страници Агенције за статистику БиХ.

Анкета о трошковима рада

Реализирана је Анкета о трошковима рада са узорком изабрана предузећа са 10 и више запослених, заступљена у свим подручјима Класификације дјелатности.

Анкета о кориштењу времена

Половином децембра 2010. године почела је provedба Пилот Анкете о кориштењу времена на терену. Шифрирање и уношење података добивених попуњавањем упитника вршити ће се у 2011. години. Такођер судјеловало се на више различитих радионица гдје су се стицала искуства како избјећи проблеме које су имале друге земље и како побољшати провођење наше анкете.

1.03 Статистика образовања

Статистика основног, средњег и високог образовања

У области статистике образовања проведена су сва статистичка истраживања, а резултати обраде су исказани у посебној тематској публикацији. По први пут ове године уносе се подаци о уписаним студентима на Економски факултет у Брчком у апликацију коју смо добили од Републичког завода за статистику Републике Српске.

1.04 Статистика културе

Култура и умјетност

Проведена су статистичка истраживања из области културе тј. прикупљени су подаци о радио и ТВ станицама, кинима, позориштима и библиотекама. Потребно је радити на даљем усклађивању начина прикупљања и обраде података везаних за библиотеке и књижни фонд.

1.05 Статистика здравства

Тематска публикација

Из области статистике здравства, а у сарадњи са Одјелом за здравство, извршена је обрада података за посљедњу годину - а резултати обраде су исказани у посебној тематској публикацији.

1.07 Статистика социјалне заштите

Корисници и установе социјалне заштите

У области статистике социјалне заштите проведена су сва статистичка истраживања, а резултати обраде исказани су у посебној тематској публикацији за период од 2005. до 2009. године.

1.10 Статистика криминалитета

Истраживања из области статистике криминалитета

Статистичка истраживања осталих друштвених подручја - за подручје правосуђа - криминалитета обједињава Правосудна комисија, а остала истраживања у свом домену Полиција Дистрикта Брчко БиХ.

2. МАКРОЕКОНОМСКЕ СТАТИСТИКЕ

2.01 Годишњи економски рачуни

Обрачун БДП за ниво БиХ

Урађен је обрачун БДП за 2009. годину према производној методи. Бруто домаћи производ према производној методи обрачунат је на бази бруто додане вриједности у текућим цијенама и примјеном методологија SNA 93 UN и ESA 95 Eurostata као јединственог стандарда.

Обрачуном су обухваћене институционалне јединице из свих сектора: нефинансијски сектор, финансијски сектор, сектор Владе, непрофитне институције које служе домаћинствима и сектор домаћинства, односно обухваћена је цијела економија Дистрикта Брчко БиХ.

Обрачун БДП извршен је на два начина:

-према сједишту основног пословног субјекта и претежној

дјелатности за ниво БиХ и
-по принципу регионалних рачуна са укљученим подацима за подружнице како би се добили релевантни подаци за локалне потребе.

Објављена је тематска публикација о БДП за Дистрикт Брчко БиХ у 2008. години према производној и доходној методи и у текућим цијенама са елементима процјене необухваћених економских активности.

Статистику финансијских рачуна проводила је Филијала ЦБ БиХ провођењем пет мјесечних статистичких истраживања утврђених Програмом. Владине финансије праћене су редовним провођењем три статистичка истраживања Филијале ЦБ БиХ: сервисирање спољног дуга и отплата међународних обавеза, буџетски приходи и расходи и неплаћени јавни приходи, те истраживањем Дирекције за финансије о бруто наплати прихода преко уплатних рачуна. Подаци су обрађивани, а дијелом и публиковани у редовној публикацији.

Обрачун улагања средстава у инвестиције

Проведено је статистичко истраживање о инвестицијама правних лица у 2009. години. Подаци овог истраживања су прикупљени и унесени у складу са захтјевима обрасца, а публикација је објављена и за предходне године са подацима за предузећа чије је сједиште у Дистрикту Брчко БиХ (организациони принцип). У публикацији је приказана 2009. година са детаљним разрадама по организационом принципу и принципу чистих дјелатности.

Пилот истраживање

У оквиру IPA-2008 Regional проведено је Пилот истраживање о структури прихода и међуфазне потрошње за предузећа, буџете, финансијске институције и непрофитне институције.

2.06 Статистика цијена

Индекси потрошачких цијена у БиХ

У области статистике цијена и потрошње током 2010. године редовно су снимане потрошачке цијене на изабраним мјестима, подаци обрађивани у Агенцији и на основу тога објављивана саопштења о кретању индекса потрошачких цијена у Дистрикту Брчко БиХ на мјесечном нивоу.

На бази индекса рачунати су коефицијенти раста потрошачких цијена неопходни за обрачун затезних камата у складу са одредбама Закона о затезним каматама у Дистрикту Брчко БиХ.

Индекс произвођачких цијена

У 2010. години наставило се са прикупљањем и уносом података потребних за обрачун Индекса цијена произвођача у заједничкој апликацији за ниво БиХ.

2.07 Статистика спољне трговине

Спољна трговина

У 2010. години прикупљани су подаци о спољнотрговачком промету са иностранством, а објављена је и тематска публикација са детаљним подацима за 2009. годину и првих шест мјесеци 2010. године, те са основним подацима за предходне године.

3. ПОСЛОВНЕ СТАТИСТИКЕ

3.01 Годишње пословне статистике

Структурне пословне статистике

Проведено је Структурно пословно истраживање за 174 изабрана правна лица у подручјима дјелатности Прерађивачке индустрије, Енергије, Грађевинарства, Угоститељства и Саобраћаја.

Годишња статистика индустријске производње

Проведено је структурно истаживање индустрије ИНД 21 за 2009. годину и прикупљени годишњи подаци о произведеним количинама производа за даљу производњу, промјени залиха, продаји производа и сл.

3.02 Краткорочне пословне статистике

Краткорочна статистика индустријске производње

Провођена су истраживања производне статистике и краткорочне статистике предузећа. Мјесечно истраживање индустрије редовно је провођено, подаци су обрађивани, а индекс физичког обима индустријске производње је рачунат за ниво БиХ са укљученим подацима за Брчко.

Краткорочна статистика грађевинарства

Провођено је мјесечно истраживање, те су континуирано објављивани подаци који се односе на вриједност грађевинских радова, број радника и ефективне сате рада. Подаци су обрађивани за потребе Агенције за статистику БиХ тј. за ниво обраде БиХ по сљедећим ставкама: вриједност извршених грађевинских радова, од тога: новоградња, реконструкције, поправци, одржавања; колико се односи на објекте високоградње, а колико на објекте нискоградње. Подаци су прикупљени за сва предузећа регистрована у дјелатности грађевинарства са десет и више запослених радника.

Дистрибутивна трговина

У области трговине проведена су мјесечна и квартална истраживања, а обрађени подаци нису објављивани за ниво дистрикта, него су обраде достављене Агенцији за статистику БиХ.

Статистика туризма

И истраживања из области туризма и угоститељства редовно су провођена, обрада података је вршена, а резултати обраде публиковани су у редовним публикацијама.

Саобраћај и комуникације

Редовно су провођена статистичка истраживања из области статистике саобраћаја: статистика друмског превоза путника, робе, жељезничког превоза, претоварима и услугама у пристаништу, поштанског промета и телекомуникација.

3.06 Статистички пословни регистар

Ажурисање пословног регистра

Настављене су активности везане за унапређење статистичког пословног регистра кроз његово допуњавање подацима и ажурисање према динамици утврђеној од стране Агенције за статистику БиХ. Статистички пословни регистар (СПР) почео је да функционира у 2009. години. Током 2010. године рађено је на његовом даљем допуњавању према утврђеној динамици рада.

У току 2010. године урађена је и прекласификација шифара дјелатности у Статистичком пословном регистру са NACE Rev.1.1. на Rev.2. за све правна лица, како бисмо имали основ за израду адресара у 2011. години. Извори за прекласификацију били су различити, а проведено је и посебно статистичко истраживање за субјекте код којих није било могуће 1:1 прешифрирање.

4. СТАТИСТИКА ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И РИБАРСТВА

Прикупљање, обрада и објављивање података статистике пољопривреде, шумарства и рибарства

Током 2010. године активно је рађено на прикупљању и обради података за израду индекса улазно-излазних пољопривредних цијена у складу са прописаним међународним стандардима. Проведена су и сва остала статистичка истраживања из области статистике пољопривреде (ратарске производње и сточарства), шумарства, рибарства и заштите околине захваљујући изузетно доброј сарадњи са Одјелом за пољопривреду и шумарство, као и другим владиним одјелима. Подаци о пољопривреди исказани су у посебној публикацији.

5. МУЛТИДОМЕНСКЕ СТАТИСТИКЕ

5.03 Статистика заштите животне средине и рачуни

Статистика отпада, вода

Проведена су статистичка истраживања из области статистике заштите животне средине, статистике вода, захваљујући изузетно доброј сарадњи са владиним одјелима у Дистрикту Брчко БиХ.

6. ПОДРШКА ЗА СТАТИСТИЧКЕ ПРОИЗВОДЕ - ИНФРАСТРУКТУРА

Класификација дјелатности

Као основа за рад Агенције за статистику БиХ Подружнице /Експозитуре Брчко примијењивала се Класификација дјелатности NACE Rev.1.1. прописана Законом о класификацији дјелатности Дистрикта Брчко БиХ, усклађена на нивоу БиХ.

Ступањем на снагу Закона о измјенама закона о класификацији дјелатности Босне и Херцеговине („Сл. гласник БиХ“ број 32/10), постојећи Закон о класификацији дјелатности Дистрикта Брчко БиХ морао је бити усклађен са насталим измјенама у горе поменутом закону.

Покренули смо иницијативу за измјене закона, формирана је радна група и закон је током 2010. године усклађен са државним законом, а Одлука о класификацији дјелатности Дистрикта Брчко БиХ заснована на NACE Rev.2 донесена и објављена у „Сл. гласнику Дистрикта Брчко БиХ“ и са њеном примјеном се кренуло од

**Остале
класификац-
ије**

**Ажурисање
регистра
просторних
јединица**

01.01.2011.године.

И све остале класификације прописане од стране Агенције за статистику БиХ су одмах преузете и примјењују се у постојећим софтверским рјешењима.

Значајна активност урађена у 2010. години била је на ажурисању Регистра просторних јединица проведена у организацији Агенције за статистику БиХ која је обезбиједила финансијска средства за реализацију посла, а извођач радова био је Одјел за јавни регистар Пододјел за катастар.

Регистар просторних јединица, катастарских општина, насељених мјеста, МЗ, статистичких и пописних кругова са утврђеним називима, матичним бројевима и мапама на катастарским и топографским картама и описима граница је израђен 2003. године заједничком активношћу тадашњег Статистичког бироа и Пододјела за катастар и од тада до 2010. године није урађено ажурисање у складу са насталим измјенама на терену.

Тежиште посла у ажурисању Регистра просторних јединица било је на цијепању пописних кругова у складу са методологијом, израда нових дигиталних мапа на ортофото подлози и измјена описа граница статистичких и пописних кругова према тренутном стању.

Ажуран регистар просторних јединица је први услов за успјешно провођење Пописа становништва, домаћинства и станова у БиХ, активности која предстоји у наредном периоду након усвајања Закона о попису становништва, и на чијим припремама статистика БиХ интензивно ради.

**Вођење и
ажурисање
Јединственог
регистра
пословних
субјеката**

Посебна пажња посвећена је уредном и ажурираном вођењу Јединственог Регистра пословних и других субјеката и њихових дијелова. Субјектима се утврђује главна (претежна) дјелатност и матични, односно порески број у сарадњи са Пореском управом. Подаци из овог регистра користе се за Статистички пословни регистар тј. за израду адресара извјештајних јединица за сва статистичка истраживања која се проводе извјештајном методом.

Акти који се издају у поступку статистичке регистрације служе пословним и другим субјектима за остваривање њихових права и обавеза: пријаве радника код ПИО/МИО и Фонда здравственог осигурања, за отварање банковних рачуна и слично. Подаци из нашег Регистра служе надлежним органима за утврђивање обавезе предаје завршних рачуна за регистроване пословне субјекте.

У 2010. години проведен је поступак регистрације 377 пословних субјеката и њихових дијелова, од чега: правних лица 113, самосталних предузетника 189, подружница чије је сједиште у Дистрикту Брчко БиХ 31, и подружница чије је сједиште изван Дистрикта Брчко БиХ 44. Проведен је поступак 666 промјена у регистру од чега је 432 брисање из регистра. Ови послови воде се ажурисано дневно.

Од почетка регистрације до 31.12.2010. године укупно је регистровано 7.840 пословних субјеката и њихових дијелова, од чега: правних лица 2.370, самосталних предузетника 4.525, подружница са сједиштем у Дистрикту Брчко БиХ 438 и подружница чије је сједиште изван Дистрикта Брчко БиХ 507. Проведена је 3.836 промјена, од чега брисања из регистра 2.403.

Обука запослених

Континуирано је рађено и на едукацији запослених у 2010. години, првенствено кроз пројекте у организацији Агенције за статистику БиХ и учешће у раду Радних група за националне рачуне, пољопривреду, индустрију, статистички пословни регистар и сл.

Публикације, саопштења

У области информисања уређено је и издато 6 редовних публикација "Билтен-статистички подаци" и 9 тематских публикација по посебним областима статистике: „Индекси потрошачких цијена“, "Статистика социјалне заштите", "Статистика пољопривреде", "Демографија", "Здравствена заштита", "Статистика спољне трговине", Национални рачуни", "Статистика образовања" и „Статистика инвестиција“ у којима су дате серије основних података за предходне године и детаљни подаци за посљедњу годину обраде.

Публикација „Статистика индустрије,“ није урађена зато што смо процијенили да треба урадити одређене корекције на пондерима за ниво објављивања података у Дистрикту Брчко БиХ.

Публикације су доступне и у електронској форми на web страници Агенције за статистику БиХ и web страници Владе Дистрикта Брчко БиХ.

У виду саопштења редовно су у "Службеном гласнику Дистрикта Брчко БиХ" објављивани подаци о мјесечним просјечним нето и бруто платама, те мјесечним коефицијентима раста потрошачких цијена у Дистрикту Брчко БиХ. На посебан захтјев подаци су давани и другим корисницима (институцијама Дистрикта Брчко БиХ и институцијама БиХ, научним и стручним институцијама и др.)

Координација и односи са корисницима

Координација и сарадња са органима овлашћеним за провођење статистичких истраживања и осталим институцијама у Дистрикту Брчко БиХ била је врло добра, првенствено у планирању и провођењу дијелова статистичких истраживања који се на њих односе.

Са Пореском управом води се заједнички регистар пореских обвезника и статистике, Одјел за здравство Владе врши шифрирање узрока смрти демографске статистике, у сарадњи са Одјелом за јавни регистар, у оквиру припрема за попис становништва, врши се ажурирање Регистра и евиденције територијалних јединица, Одјел за привредни развој и даље снима потрошачке цијене за потребе обрачуна индекса потрошачких цијена за ниво Дистрикта Брчко БиХ и БиХ, са Дирекцијом за финансије осигуравају се детаљни подаци о извршењу буџета по нижим организационим јединицама ради правилне обраде по дјелатностима за обрачун БДП. Неопходно је наставити са остваривањем активне координације и сарадње са институцијама овлашћеним за провођење статистичких истраживања и другим институцијама Дистрикта Брчко БиХ.

7. АДМИНИСТРАТИВНА ПОДРШКА

Одржавање опреме и обрада података

Електронска обрада података вршена је без већих проблема за статистичка истраживања за које су обезбијеђени рачунарски програми. Благовремено је вршена припрема и инсталирање програма за унос и обраду података за 2010. годину и благовремено су отклањани застоји у кориштењу истих.

Редовно је одржавана постојећа опрема, локална рачунарска мрежа функционира, антивирусна заштита постоји, омогућен је приступ Internetу за све запослене кориштењем властите информационе мреже.

Влада Дистрикта Брчко БиХ у потпуности је испоштовала обавезе из Споразума о преузимању послова, опреме, финансијских средстава и запослених Бироа за статистику Дистрикта Брчко БиХ, те је захваљујући томе омогућено успјешно функционирање Подружнице током 2010. године.

**Нормативно-
правна
дјелатност и
координација**

У области руковођења израђен је, у сарадњи са осталим институцијама за провођење статистичких истраживања, Статистички програм од посебног интереса за Дистрикт Брчко БиХ у 2010. години, достављен Влади и усвојен.

Израђен је Извјештај о извршењу Програма статистичких истраживања од посебног интереса за Дистрикт Брчко БиХ у 2009. години, достављен Влади Дистрикта Брчко БиХ, те Агенцији за статистику БиХ.

Тежиште активности у наредном периоду требало би бити на реализацији активности Средњорочног и Годишњег плана рада Агенције за статистику БиХ, у дијелу који се односе на Дистрикт Брчко БиХ.

ЗАВРШНЕ НАПОМЕНЕ

Овај извјештај је саставни дио годишњег Извјештаја о раду Агенције за статистику БиХ за 2010. годину, и бити ће разматран и усвојен и од стране Савјета министара БиХ.

Број:

Датум:

Директор

Зденко
Миљиновић